

Как да търсим изкуство извън музеите и културните центрове?

Основна цел

Целта на този практически лист е да доближи хората до света на изкуството като цяло. Казват, че изкуството е само в музеите. Това е мит, който трябва да бъде развенчан

В този практически лист ще:

- ✓ научите повече за комбинацията „арт-музей“ като цяло;
- ✓ научите къде можем да намерим изкуство извън музеите и културните центрове;
- ✓ откриете как това може да обогати ежедневието ви.

От какво имате нужда:

- ✓ желание да откриете повече за вашия град и да се разходите;
- ✓ лист хартия, химикал и карта на града.
- ✓ камера или смартфон във връзка с дейност 1 (по избор)

Предизвикателства и условия

Комбинацията "изкуство-музей".

Често сме свикнали да мислим, че цялото изкуство е в музеите. Но не е нужно просто да ходите в музеи, за да оцените произведения на изкуството. Комбинацията от изкуство и музей е толкова силна и широко разпространена сред нас, че често си мислим, че това е единственото място, посветено на изкуството.

Най-естественото нещо за всеки е да свърже един град с място, което го представя и без да го осъзнава, това често съвпада с музей: МоМА в Ню Йорк, Лувъра в Париж, Прадо в Мадрид, Националната галерия в Лондон или Уфици във Флоренция. Всъщност, когато пътуваме, ние сме склонни да посетим поне един музей, най-емблематичният за даден град, като една от първите ни дестинации.

Наистина ли изкуството е само в музеите?

Изкуството всъщност се проявява в много различни форми и на хиляди неочаквани места. И ако Instagram е мястото, където всички сме в момента, спокойно може да се каже, че изкуството може да се намери и там. Но има и открити и неоткрити места, които приютяват велики шедеври, но не могат да се считат за музеи. Имаме предвид частни галерии, изложби, предшествващи големи търгове или ателиета или архиви на художници, както и улично изкуство, паметници на градските площи, дори стенописи върху старинни сгради или дори изграждането на някои къщи.

Няколко примера:

Публично произведение на изкуството:

Публичното изкуство е визуално и физически достъпно за публиката; то е вградено в обществено пространство както на открито, така и на закрито. Публичното изкуство се стреми да олицетворява обществени или универсални концепции, а не търговски, партийни или лични концепции или интереси.

Във всеки град, голям или малък, винаги има поне едно публично произведение на изкуството, често скулптура. Тази идея за изкуство ни връща към началото на историята, когато големи камъни или бронзови статуи, представляващи богове, генерали или императори, се извисяват над най-важните места на обществения живот. Този начин на представяне

на изкуството със сигурност предшества всеки музей и също така е много по-често срещан. Произведение на публичното изкуство почти винаги се вижда много повече от всеки шедьовър, показан в музей. През последните десетилетия традиционната представа за обществената скулптура е напълно трансформирана, като придобива все по-абстрактни форми.

В градовете, улиците и площадите са изпълнени с голямо разнообразие от стилове и се конкурират с музеите. Истинската заслуга на творбите, които ни заобикалят е, че имат възможността да реагират. Те допринасят за еволюцията на заобикалящата ги среда по начин, който не би бил възможен в нито един бял куб.

Cloud Gate, известен още като „Бобът“ от Аниш Карпур, Чикаго, Илинойс.

- Улично изкуство

Обществената скулптура не е единствената форма на изкуство извън музеите. Уличното изкуство, както подсказва името му, ни заобикаля и сега е често срещано в големите градове. Дори повече от публичното изкуство, уличното изкуство се сблъсква със заобикалящата го среда и я характеризира. Уличното изкуство е визуално изкуство, създадено на обществени места за обществена видимост. Свързва се с термините независимо изкуство, постграфити, нео-графити и партизанско изкуство.

Момиче с балон(2002),Бански, Лондон, Великобритания.

То варира често, понякога е краткотрайно, а темите обикновено са свързани с политика или сатира. Улично изкуство привлича вниманието ни към улиците. Това го прави една от най-фотографираните форми на изкуство в света, на второ място след архитектурата. Но в същото време поради своята природа не може да се помещава в музей. Цели квартали като Камдън в Лондон са пълни с произведения на изкуството, които се сливат напълно със заобикалящата ги среда, помагайки да се характеризира конкретно място и да се запомни със своята магическа атмосфера. Уличното изкуство също помага да се придаде нов облик на символични места в нашата история като Берлинската стена, оставяйки място за свободата на изкуството да промени мястото.

- Изкуство на терен:

Изкуството на терен, наричано още изкуство за околната среда, е художествено движение, което се появява през 60-те и 70-те години на миналия век, базирано на намесата на художника в околната среда, която се превръща в съществена част от произведението на изкуството. Ленд артът е израз на осведомеността на света на изкуството за проблемите на околната среда. Това е художествено префигуриране на нови модели на живот. Това е рефлексия върху отношенията на човека с

околната среда, което е напълно в съответствие с епистемологичната конструкция на категориите природа-култура, разработени в съвременната западна мисъл. Един от основните представители е артистичният проект, известен като Christo & Jeanne-Claude; те се намесват в пейзажа и го модифицират, в техния случай временно. Те са най-известни с произведенията си от плат, "опаковане" на паметници или разстилане на дълги чаршафи върху естествени места.

Триумфалната арка опакована от Кристо (2021), Париж, Франция.

- Частната галерия

На първо място, частната галерия, която, независимо дали е домакин на млад художник, или е домакин на проект, свързан с голямо име от арт средите, е място с мисия, която надхвърля продажбата на едно произведение. В края на краищата, нашата история на изкуството също е направена от големи галеристи като Пол Дюран Руел. Той е първият, който залага на импресионистите и печели името си в чужбина. И кой от нас би пропуснал възможността да се наслади на импресионистите само заради чистия страх от влизане в руанската галерия?

- Архив на художниците

Друга възможност да видите произведение на изкуството отблизо и често без филтри е да посетите ателието на художника, който го е създал. Това е и възможност за откриване и подкрепа на млади таланти.

Изкуството не е само в музеите! Всички тези други форми ни подтикват да открием изкуство, дори когато то не е изрично посочено. От детството сме свикнали да мислим за изкуство там, където ни е посочено, а музеите за нас са стабилни, но често неподвижни опорни точки. Има много други начини за контакт с изкуството извън музеите: написани са цели книги за пърформанс арт, изкуството за татуировки, дигитално изкуство или дизайн.

Адаптация

Според Мери Джейн Джейкъб, куратор и историк на изкуството/архитектурата, публичното изкуство приближава изкуството към живота.

Общите характеристики на публичното изкуство са публична достъпност, обществено разположение, участие на общността включително публично финансиране; тези работи могат да бъдат постоянни или временни

- Публичното изкуство е публично достъпно, както физически, така и/или визуално. Когато публичното изкуство е върху частна собственост, все още съществуват публични права за достъп. Публичното изкуство се характеризира със специфика на мястото, където произведението на изкуството е „създадено в отговор на мястото и общността, в което пребивава“ и от връзката между неговото съдържание и публиката. Шер Краузе Найт заявява, че „публичността на изкуството се основава на качеството и въздействието на неговия обмен с публиката... в най-публичното си състояние изкуството разширява възможностите за ангажиране на общността, но не може да изисква специален резултат“, то въвежда социални идеи, но оставя място за обществеността да стигне до собствените си изводи.

Публичното изкуство внушава смисъл да създава запомнящи се преживявания за всички. Той хуманизира изградената среда, осигурява пресечна точка между минало, настояще и бъдеще и може да помогне на общностите да процъфтяват. Установено е, че публичното изкуство оказва положително въздействие върху общностите, като подкрепя икономическия растеж и устойчивост, привързаността и културната идентичност, социалното сближаване и културното разбиране, както и общественото здраве и принадлежност.

А сега... нека се опитаме да открием изкуство извън музеите!

Както видяхме досега, изкуството в музеите не е единственото изкуство. Музеите са социална конструкция на човечеството, а ако се замислим, те са сравнително скорошно и типично западно изобретение.

Публичното изкуство внушава по-голямо чувство за идентичност и разбиране за това къде живеем, работим и посещаваме, сега можете да опитате сами да потърсите изкуство извън музеите и културните центрове.

Практически примери и вдъхновение

За да направите това, ние предлагаме две различни дейности.

Първата дейност е предназначена за няколко души. Можете да се разделите на групи и всяка група ще има карта на града. Потърсете произведения на изкуството във вашия град във всяка от категориите, описани по-горе, и ги маркирайте на картата си. Ако имате камера, направете снимка заедно като доказателство, че сте я намерили и сте били там. Тази игра работи малко като лов на съкровища. Първата група, която идентифицира всеки вид изкуство, печели.

За втората дейност отново ще използваме картата; не да ходим да търсим нещо, а да бъдем себе си и да създадем един вид музей на открито. С тази дейност ще осъзнаем колко богат на изкуство може да бъде нашият град и нашето ежедневие.

Помислете за улиците, с които сте свикнали. Всеки човек отбелязва на картата местата, където смята, че е видял паметници, графити, малки ателиета на художници. Направете легенда на лист хартия до картата, запишете какво сте отбелязали. Също така маркирайте паметниците/общественото изкуство, което ви поражда най-много във вашия град.

Това ще бъде вашата лична карта на изкуството! Забавлявайте се да го споделяте, да го препоръчвате, да го подарявате, за да внесете изкуство в ежедневието на всеки.

Допълнителни източници

- За да научите повече за това къде да се насладите на изкуството извън музеите
  - o <https://www.tatler.com/gallery/where-to-enjoy-art-outside-of-museums>
- За да научите повече за изкуството на Кристо и Жан-Клод
  - o <https://christojeanneclaude.net/>
- За препратки към публичното изкуство и за да научите повече за него:
  - o <https://www.americansforthearts.org/by-topic/public-art>
- 10-те най-известни произведения на уличното изкуство в света

<https://blog.artsper.com/en/get-inspired/the-10-most-famous-pieces-of-street-art-in-the-world/>